

Tukku- ja vähittäiskauppa

Parti- och detaljhandeln
1994, Marraskuu-November

7.2.1995

Kaupan nousuvire jatkui loppuvuonna 1994

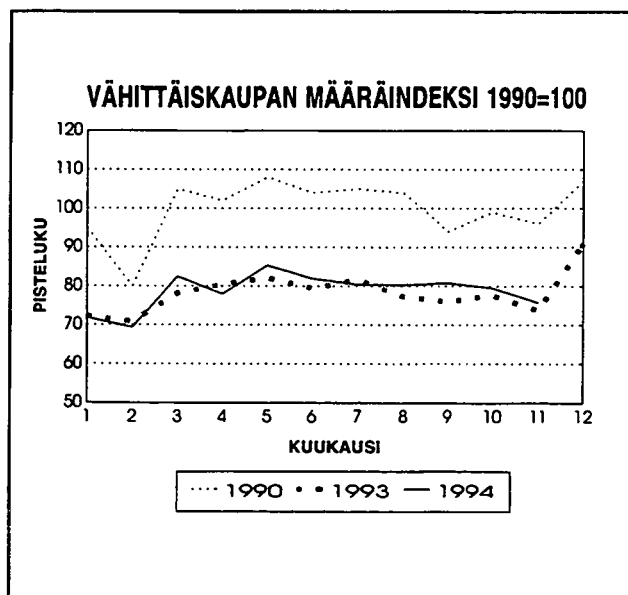
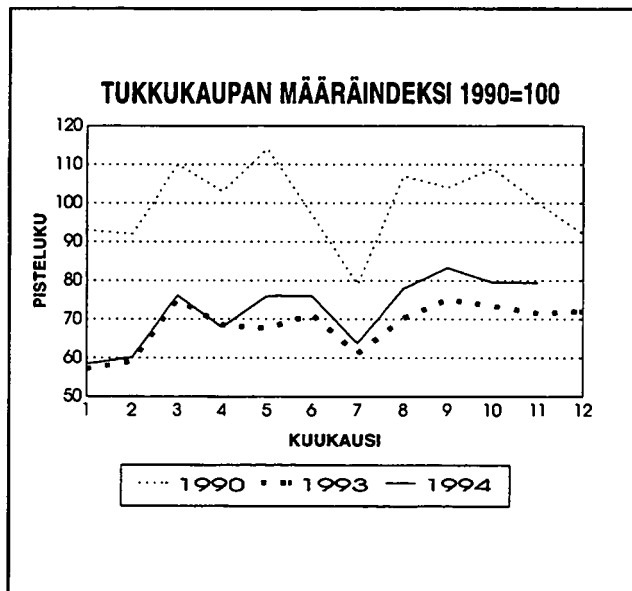
Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan tukku-kaupan myynnin määräindeksi oli marraskuussa 1994 11 prosenttia suurempi ja vähittäiskaupan myynnin määräindeksi oli 2,9 prosenttia suurempi kuin vuoden 1993 marraskuussa. Tammi-marraskuussa myynnin määrä nousi edellisvuodesta 6,4 prosenttia tukkukaupassa ja 2 prosenttia vähittäiskaupassa. Myynnin arvo nousi vastaavasti tammi-marraskuussa 7,6 prosenttia tukkukaupassa ja 4,5 prosenttia vähittäiskaupassa.

Tukkukaupan toimialoista moottoriajoneuvokaupan myynnit nousivat edelleen huomattavasti, 28,6 prosenttia. Investointitavaratukku nousi 17,6 prosenttia, sähkö- ja kodintekniikkatukku 16,7 prosenttia ja raaka-ainetukku 13 prosenttia. Rauta- ja rakennustarviketukku ja polttoainetukku nousivat kumpikin kymmenen prosenttia.

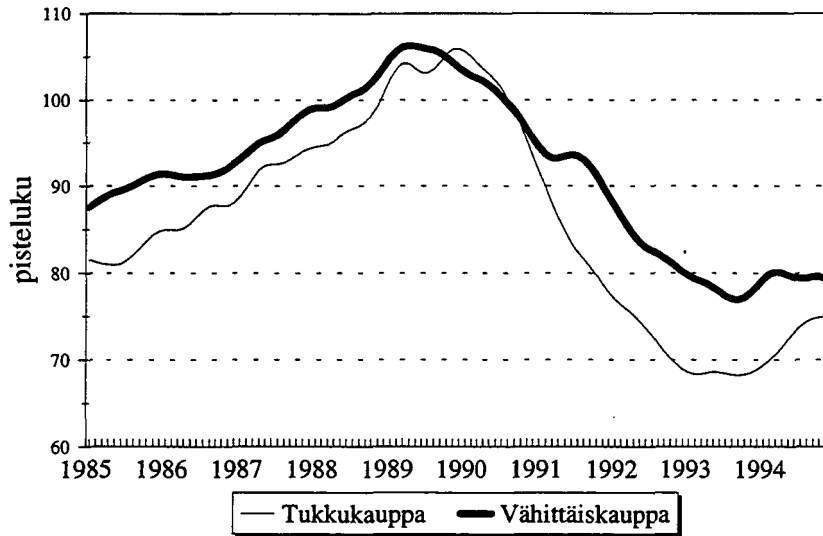
Vähittäiskaupassa myynnit nousivat edelleen tavara-aloilla ja supermarketeilla, 4 ja 2,8 prosenttia. Pienempien ruokakauppojen myyntimäärät sen sijaan alenivat hieman marraskuussa. Alkoholiuomien kauppa oli edellisvuoden tasolla. Vaatekaupan ja kenkäkaupan myyntimäärät olivat 2,9 ja 2 prosenttia vuoden 1993 marraskuuta suuremmat. Rautakaupat myivät 11,6 prosenttia vähemmän, mutta sähkö- ja kodinkonekaupat 15 prosenttia enemmän kuin vuoden 1993 marraskuussa. Sisustustarvikekauppa oli jo kolmatta kuukautta nousussa, nousua nyt marraskuussa 6,6 prosenttia. Autokaupan myynnit olivat 10,6 ja huoltamokaupan myynnit olivat 8,1 prosenttia edellisvuotta suuremmat.

Handeln ökade igen i november 1994

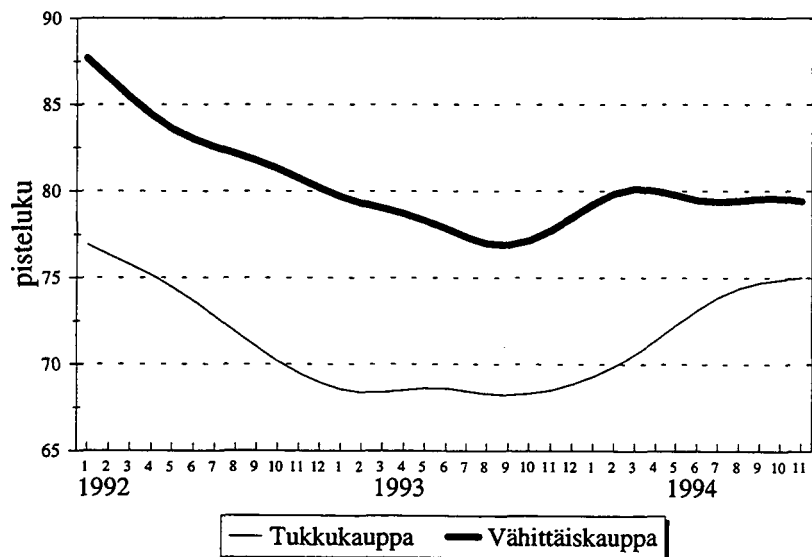
Enligt Statistikcentralens förhandsuppgifter ökade försäljningsvolymen i november 1994 med 11 procent inom partihandeln och med 2,9 procent inom detaljhandeln jämfört med november året förut. Under perioden januari-november var ändringen av försäljningsvolymen inom partihandeln 6,4 och inom detaljhandeln 2 procent.

Määräindeksin trendi 1985/I-1994/XI

Määräindeksin trendi 1992/I-1994/XI

Kaupan kausitasoitusmenetelmä

Tämän ja viereisen sivun kuviot on tuotettu ns. X11-ARIMA-kausitasoitusmenetelmällä.

Tukku- ja vähittäiskaupan aikasarjoille on tyypillistä vuodesta toiseen hyvin säännöllisenä pysyvä kausivaihtelu. Esimerkiksi useimpien vähittäiskaupan toimialojen myynnit ovat ylimmillään joulukuussa. Joulukuun on erityisen ratkaiseva tavaratalokaupalle, sähkö- ja kodintekniikkakaupalle sekä kultasepäntuotteiden- ja kellojen kaupalle. Joulukuun lisäksi myös toukokuu on hyvä kauppakuukausi mm. vaatekaupalle, jalkinekaupalle ja urheiluvälinekaupalle. Kukkakauppa tekee myös ehdottoman ennätyksensä toukokuussa. Kirjakaupalla taas on useita huippuja: toukokuu, elokuu ja joulukuu.

Kausitasoitus on laskennallinen menetelmä, jonka avulla pyritään poistamaan alkuperäisistä sarjoista säännöllisenä toistuva vuodenaajoista johtuva vaihtelu. Sen ansioista eri kuukausien arvot tulevat paremmin vertailukelpoisiksi. Kausitasoitukseen tekemiseksi on kehitetty ja edelleen kehitellään useita eri menetelmiä. Tässä tilastossa kausitasoitus tullaan tekemään Yhdysvalloissa ja Kanadassa kehitetyllä X11-ARIMA-menetelmällä. Menetelmä perustuu pitkälle kehitettyyn liukuvien keskiarvojen menettelyyn.

Kausitasoituksessa aikasarja jaetaan komponentteihinsa:

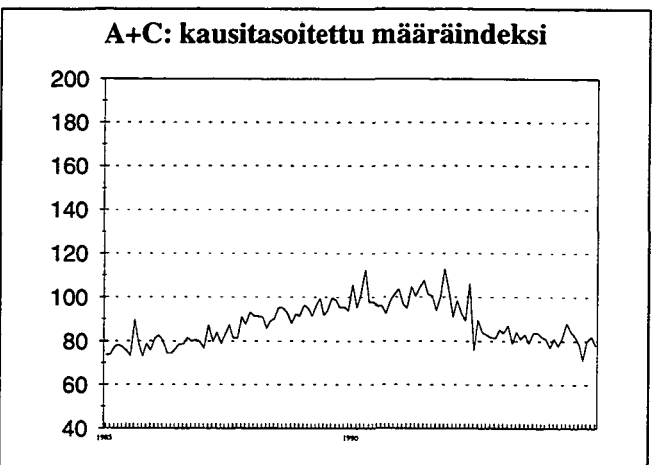
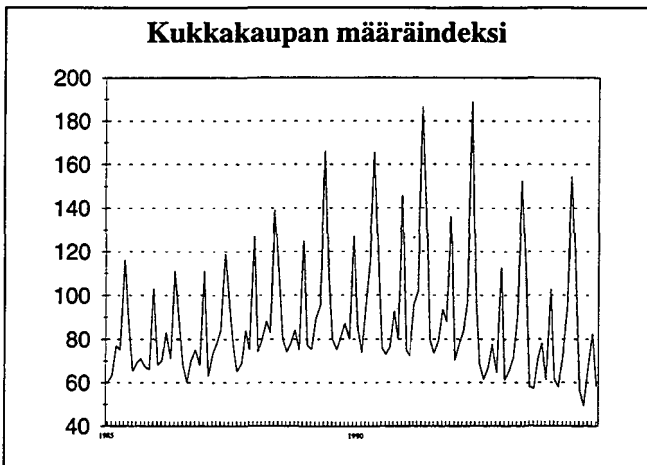
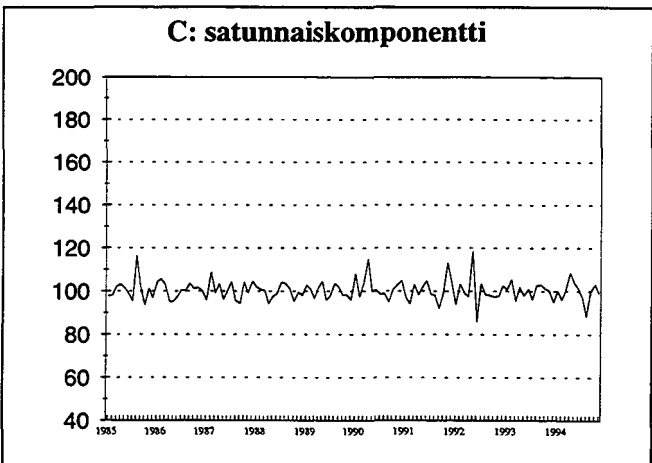
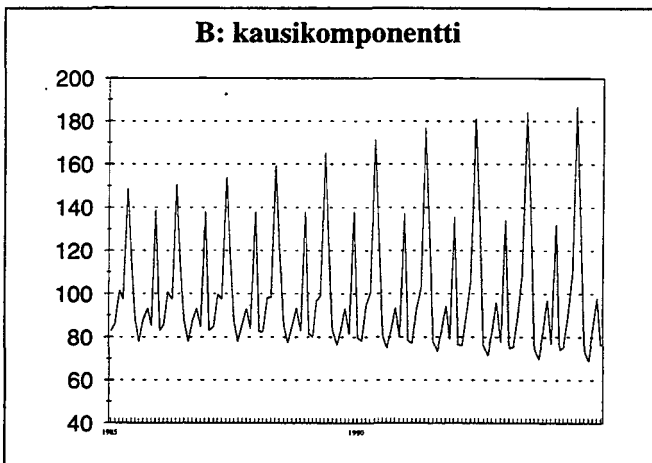
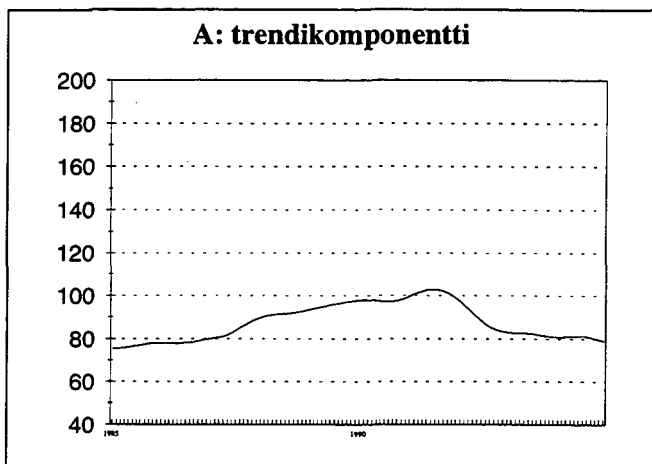
- Trendikomponentti kuvaa sarjan pitkän ajan suhdannevaihtelua
- Kausikomponentti kuvaa vuoden sisäistä vaihtelua
- Satunnaiskomponentti kuvaa sarjan epäsäännöllistä vaihtelua

a ja c yhdessä muodostavat kausipuhdistetun sarjan.

Tässä julkaisussa tullaan esittämään jatkossa kuviona koko tukku- ja koko vähittäiskaupan kausitasoitettut trendit. Muita tulosteita ja yksittäisten toimialojen sarjoja voi tilata korvausta vastaan Tilastokeskuksesta.

Asiasta kiinnostuneille suositellaan lisälukemisenä julkaisua Suhdannekäänte ja taloudelliset aikasarjat, Tilastokeskuksen Tutkimuksia 210, Helsinki 1994.

Ohessa on esitetty toimialan 4450, kukkakaupan, määräindeksin kausitasoituksen tuloksia lähtien alkuperäisestä raakasarjasta.

TUKKUKAUPAN MYYNTI - PARTIHADELNS FÖRSÄLJNING

MARRASKUU 1994 - NOVEMBER 1994

	MYYNTI MMK FÖRSÄLJNING MMK		INDEXIT - INDEX (1990=100)		MUUTOKSET %:NA - FÖRÄNDRINGAR I %					
	MARRAS NOV.	TAMMI- MARRAS JAN-NOV.	ARVO VARDE	MÄÄRÄ VOLYM	ARVO - VÄRDE ED.V.-FG.AR MARR. NOV.	MÄÄRÄ - VOLYM ED.V.-FG.AR MARR. NOV.				
TOIMIALA - NÄRINGSGRN										
KOKO TUKKUKAUPPA HELA PARTIHADELN	19 101.9	192 061.6	88.3	79.4	11.1	7.6	11.0	6.4	-0.3	
4110 YLEISTUKKUKAUPPA ALLMAN PARTIHADEL	3 068.6	32 261.4	67.2	61.8	-9.5	-12.9	3.4	-9.8	-14.0	3.7
4120 RAVINTO- JA NAUTINTOAINETUKKU HANDEL MED LIVS- OCH NJUTNINGSM	3 619.5	36 959.7	121.1	117.0	23.4	19.0	-2.7	23.9	17.9	-2.5
4130 TEKSTIILI, VAATE JA NAHKAT.TUK HANDEL MED TEXTIL, KLADER OCH L	363.6	3 446.0	93.3	83.1	3.8	6.0	-7.2	3.0	3.7	-7.1
4140 RAUTA- JA RAKENNUSTARVIKETUKKU HANDEL MED JÄRN- OCH BYGGNADSV	1 266.7	14 347.7	75.1	68.4	12.4	10.6	-9.7	10.6	9.4	-9.4
4150 SÄHKÖ- JA KODINTEKNIKAN TUKKU HANDEL MED ELARTIKLAR OCH HUSH	1 024.7	8 615.8	110.5	100.1	13.1	11.2	17.5	16.7	12.9	18.3
4161 POLTTOAINETUKKUKAUPPA BRÄNSLEPARTIHADEL	1 602.7	16 967.7	111.4	90.7	8.4	5.1	-1.4	10.9	6.7	0.4
4164 RAAKA-AINETUKKUKAUPPA PARTIHADEL MED RAVAROR	759.1	8 714.9	96.5	93.0	20.9	13.4	-2.0	13.0	10.1	-2.8
4170 KONEIDEN JA MUIDEN PÄÄMATAV.T HANDEL MED MASKINER O. KAPITAL	4 371.0	41 513.1	74.7	66.6	15.9	12.7	-3.4	17.6	11.9	-2.9
4190 MUU TUKKUKAUPPA ANNAN PARTIHADEL	1 769.8	17 417.1	109.5	93.6	7.6	7.6	-2.3	4.7	4.5	-2.0
4510 MOOTTORIAJON. JA NIIDEN OSIEN HANDEL MED MOTORFORDON, -DELAR	1 256.2	11 818.1	90.7	72.7	31.0	24.1	12.2	28.6	20.1	12.1

1
4
1

VÄHITTÄISKAUPAN MYYNTI - DETALJHANDELNS FÖRSÄLJNING

	MYYNTI MMK FÖRSÄLJNING MMK		INDEKSIT - INDEX (1990=100)		MUUTOKSET %:NA - FÖRÄNDRINGAR I %						
	MARR. NOV.	TAMMI- MARR. JAN-NOV.	ARVO VÄRDE	MÄÄRÄ VOLYM	MARR. NOV.	MARR. NOV.	ARVO - VÄRDE ED.V.-FG.AR ED.KK FG.MAN	MÄÄRÄ - VOLYM ED.V.-FG.AR ED.KK FG.MAN	TAMMI- MARR. JAN- NOV.		
MARRASKUU 1994 - NOVEMBER 1994											
TOIMIALA - NÄRINGSREN											
KOKO VÄHITTÄISKAUPPA HELA DETALJHANDELN	12 842.8	145 988.6	87.2	75.7	-	5.0	4.5	-5.0	2.9	2.0	-4.7
4310 TAVARATALOKAUPPA VARUHUSHANDEL	1 687.0	17 517.1	108.1	97.8	110.5	5.2	4.8	1.4	4.0	3.5	1.8
4321 SUPERMARKETTIKAUPPA SUPERMARKETHANDEL	1 446.7	16 686.2	98.5	92.4	106.6	3.2	2.8	-1.7	2.8	2.1	-0.8
4322 PÄIVITTÄISTAVAR, YLEISVÄH.KAUPPA ALLMÄN DETALJHANDEL MED DAGL. VAR	1 835.6	22 686.4	84.2	79.0	106.6	-0.4	-0.1	-10.1	-0.8	-0.8	-9.3
4330 PÄIVITTÄISTAVAR, ERIKOISVÄH.KAUPP SPECIAL DETALJHANDEL MED DAGL. VA	103.6	1 303.0	73.8	73.1	100.9	-3.5	0.4	-10.0	-3.3	0.3	-8.8
4337 KIOSKIKAUPPA KIOSKHANDEL	135.4	1 708.1	72.9	66.0	110.4	-4.0	-2.3	-10.0	-4.2	-2.3	-9.9
4340 ALKOHOLIJUOMIEN KAUPPA HANDEL MED ALKOHOLDRYCKER	613.4	6 987.1	66.1	57.9	114.1	-0.2	-6.1	5.4	-0.0	-6.2	5.4
4350 TEKSTIILIIEN JA VAATTEIDEN VK. TEXTIL OCH BEKLÄNADSDETALJHANDEL	732.2	7 711.1	87.9	75.0	117.2	5.0	3.3	-9.0	2.9	1.3	-8.9
4356 JALKINEIDEN VÄHITTÄISKAUPPA SKODETALJHANDEL	101.7	908.5	90.1	78.3	115.0	6.0	2.1	6.9	2.0	-0.3	6.6
4370 RAUTA- JA RAKENNUSTARV. VÄH.KAUPP HANDEL MED JÄRN- OCH BYGGVAROR	650.3	8 510.6	61.5	54.8	112.3	-11.1	0.4	-9.8	-11.6	-1.2	-10.1
4380 SÄHKÖTARV, JA KODINTEKN. VÄH.KAUPP HANDEL MED ELART. OCH HUSHALLSMAS	485.9	4 980.3	88.8	76.4	116.2	16.0	12.6	-5.8	15.0	8.8	-6.2
4390 SISUSTUSTARVIKKEIDEN VÄH.KAUPPA DETALJHANDEL MED INREDNINGSVAROR	292.9	2 738.2	75.2	68.9	109.1	8.7	-2.1	7.2	6.6	-4.2	7.3
4411 APTEEKIT APOTEKS	521.8	5 526.5	144.1	102.9	140.0	5.3	9.8	-0.6	-0.8	3.9	-0.9
4412 KEMIKAALI TUOTTEIDEN VÄHITTÄISKAUP KEMIKALIEVARUDETALJHANDEL	45.7	529.1	87.3	74.6	117.1	-22.0	2.2	-26.7	-22.2	2.6	-27.0

VÄHITTÄISKAUPAN MYYNTI - DETALJHANDELNS FÖRSÄLJNING

MARRASKUU 1994 - NOVEMBER 1994		MYYNTI MMK FÖRSÄLJNING MMK		INDEKSIT - INDEX (1990=100)		MUUTOKSET %:NA - FÖRÄNDRINGAR I %					
		ARVO VÄRDE	MÄÄRÄ VOLYMI	ARVO VÄRDE	MÄÄRÄ VOLYMI	ARVO - VÄRDE	MÄÄRÄ - VOLYMI				
TOIMIALA - NÄRINGSRENN	MARR. NOV.	MARR. NOV.	MARR. NOV.	MARR. NOV.	MARR. NOV.	ED.V.-FG.AR ED.KK FG.MAN	ED.V.-FG.AR ED.KK FG.MAN				
4420 KIRJOJEN JA TOIMISTOTARV. VÄH.KAUP HANDEL MED BÖCKER OCH BYRAVAROR	305.3	2 250.1	127.0	113.9	111.5	3.9	-0.4	43.3	3.1	-0.9	43.3
4430 KULTASEPÄNTEOSTEN JA KELLOJEN VÄH HANDEL MED GULDSMEDSVAROR OCH UR	89.6	961.6	88.5	75.6	117.0	5.0	3.8	8.6	-0.6	-4.8	8.6
4440 VALOK., OPTISEN JA TERV.H.ALAN V.K HANDEL MED FOTO-,OPT.-,HÄLSÖVÄRDS	127.9	1 513.0	62.8	55.8	112.5	3.9	0.6	-2.0	1.1	-4.0	-1.9
4450 KUKKIEN JA PUUTARHA-ALAN VÄH.KAUP HANDEL MED BLOMSTER OCH TRÄDGÅRDS	65.1	962.5	63.7	58.3	109.3	-2.7	-0.3	-29.0	-4.8	-1.0	-29.2
4460 URHEILUTARV. JA VENEIDEN VÄH.KAUP HANDEL MED SPORTARTIKLAR OCH BÅTA	154.1	2 300.5	75.0	63.4	118.3	5.3	1.5	-3.7	0.9	-1.7	-4.1
4480 MUU VÄHITTÄISKAUPPA ANNAN DETALJHANDEL	86.0	886.3	64.4	60.4	106.6	-3.1	-1.3	-0.7	-1.7	0.2	-0.6
4520 MOOTTORIAJON. JA N. OSIEN VÄH.KAUP HANDEL MED MOTORFORDON, -DELAR	2 266.0	26 712.9	81.7	63.4	129.0	16.8	16.5	-13.5	10.6	7.6	-13.9
4530 HUOLTAMOTOIMINTA SERVICESTATIONSVERKSAMHET	1 096.6	12 609.3	94.6	78.4	120.7	9.2	3.0	-2.0	8.1	4.8	-1.7

MARRASKUU 1994 - NOVEMBER 1994

MYYNNTI - FÖRSÄLJNING
MMK

MUUTOS EDELLISEEN VUOTEEN
FÖRÄNDRING FRÅN FÖREG. ÅR I %

ARVO - VÄRDE

MÄÄRÄ - VOLYM

HYÖDYKERYHMÄ - VARUGRUPP

MARRAS NOV.	TAMMI- MARR. JAN- NOV.	MARR. NOV.	TAMMI- MARR. JAN- NOV.	MARR. NOV.	TAMMI- MARR. JAN- NOV.
----------------	---------------------------------	---------------	---------------------------------	---------------	---------------------------------

KOKO VÄHITTÄISKAUPPA
HELA DETALJHANDELN

ELINTARVIKKEET JA MUUT PÄIVITTÄISTAVARAT
LIVSMEDEL OCH ÖVRIGA DAGLIGVAROR
TEKSTIILI, VAADETUS JA JALKINEET
TEXTIL, KLÄDER OCH SKOR

MUUT
ÖVRIGA
YHTEENSÄ
SAMMANLAGT

5 041.1	58 333.5	6.1	2.5	6.3	2.5
1 145.5	11 920.6	-2.5	0.5	-4.7	-1.4
6 656.1	75 734.3	5.6	6.7	4.3	5.2
12 842.8	145 988.6	5.0	4.5	2.9	2.0

4310 TAVARATALOKAUPPA
VARUHUSHANDEL

ELINTARVIKKEET JA MUUT PÄIVITTÄISTAVARAT
LIVSMEDEL OCH ÖVRIGA DAGLIGVAROR
TEKSTIILI, VAADETUS JA JALKINEET
MUUT
ÖVRIGA
YHTEENSÄ
SAMMANLAGT

938.4	9 028.7	31.2	10.3	31.4	10.3
356.5	4 034.3	-16.5	0.7	-18.3	-1.2
392.2	4 454.1	-15.0	-1.7	-16.1	-3.1
1 687.0	17 517.1	5.2	4.8	4.0	3.5

00022 TILASTOKESKUS
00022 STATISTIKCENTRALEN

Postitus
2 lk kirje

PMM
Sopimus
00100/617

SVT Suomen Virallinen Tilasto
Finlands Officiella Statistik
Official Statistics of Finland

Statistics Finland

Tukku- ja vähittäiskauppa

Kauppa 1995:2
Handel
Trade

Parti- och detaljhandeln
1994, Marraskuu - November

Tiedustelut - Förfrågningar

Veijo Ritola (90) 1734 3388
Aila Kovanen (90) 1734 3384
Eeva Immonen (90) 1734 3464

Tilastossa käytettyjä käsitteitä ja tutkimusmenetelmiä on selostettu vuositilastossa 1993 (Kauppa 1994:10).

Begrepp och undersökningsmetod har förklarats i årsstatistik 1993 (Handel 1994:10).

Myynti:

Försäljning:

Hinta - Pris

Julkaisujen myynti / 3B
00022 TILASTOKESKUS
Puh. (90) 1734 2011

Publikationsförsäljning / 3B
00022 STATISTIKCENTRALEN
Tfn (90) 1734 2011

30 mk

ISSN 0784-834X
= Kauppa
ISSN 0785-6288